

Mariana Nicolesco a sărbătorit Centenarul Marii Uniri prin sonuri de lied românesc

(Costin Popa – 31 octombrie 2018)

În prezența figurii emblematice a lui George Enescu, în jurul Marianei Nicolesco, a maestrului Valentin Gheorghiu și a doamnei Carmen Petra-Basacopol, tinerii interpreți: soprana Franciska Volsik, mezzosoprana Florentina Soare, soprana Brigitta Volsik, soprana Irina Baianț, basul Iustinian Zetea, pianistul Alexandru Petrovici, baritonul Silviu Mihăilă, soprana Loredana Aldea și tenorul Adrian Dumitru

Recitalul de toamnă tradițional dedicat liedului, pe care îl oferă renumita soprană Mariana Nicolesco prin discipolii săi, era așteptat cu frenezie. În acest an a fost închinat celebrării Centenarului Marii Uniri, drept continuare a startului sărbătoririlor începute în vară, la Cursurile de Măiestrie Artistică de la Brăila. Scria Mariana Nicolesco în textul intitulat „Gloria cântului, Gloria țării” publicat în caietul-program al acelor Master Classes: „Celebrăm în acest an, prin puterea vocii și a cântului, Centenarul Marii Uniri a românilor, împlinire a milenarelor aspirații și dovadă a forței tectonice a neamului nostru, onorând marile conștiințe naționale, eroii și martirii acestuia”.

Există o motivație a sărbătoririlor prin evidențierea puterilor artei componistice și interpretative de lied, a continuității și permanenței sale pe aceste plaiuri, întrucât fundamentul muzical al legăturilor indestructibile între provinciile, între teritoriile istorice ale României, îl reprezintă „cântecul popular românesc de dor”, gen liric peste tot întâlnit în țară și care, devenit cult și definit ca lied, a fost, este și va fi, în plan artistic, unul dintre simbolurile coeziunii naționale, al Unirii eterne.

Este ceea ce a sintetizat Mariana Nicolesco în eseu „Liedul e Cântec de Dor”, publicat în caietul-program, precum și în alocuțiunea introductivă rostită la recentul Recital extraordinar „Liedul românesc la Centenarul Marii Uniri”, desfășurat în Aula Palatului Cantacuzino din București. Distinsa soprană a subliniat esențele acestor comori de artă miniaturală, a căror răspândire este mărturia stabilității și constanței noastre pe tărâmurile pe care ni le-a dăruit Creatorul, dovezi ale unității de spirit și identității naționale nealterate peste veacuri.

Evenimentul desfășurat sub auspiciile unor asemenea înălțătoare gânduri a fost organizat de Fundația Internațională Ateneul Român, Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, Muzeul Național George Enescu și a reprezentat o componentă a Festivalului și Concursului Național al Liedului românesc, manifestări fondate de Mariana Nicolesco încă din 2003.

Omagierea compozitorilor Carmen Petra-Basacopol și Valentin Gheorghiu

În Aula Palatului
Cantacuzino,
în fața bustului lui George
Enescu,
Mariana Nicolesco oferă
maestrului Valentin
Gheorghiu și
doamnei Carmen Petra-
Basacopol textul introductiv
la
caietul-program, intitulat
Liedul e Cântec de Dor,
text pe care-l dedică „celor
doi tineri nonagenari”

Prin structura programului, serata a fost consacrată în principal prestigioșilor compozitori de lied Carmen Petra-Basacopol și Valentin Gheorghiu, ambii nonagenari și prezenți în sală iradiind tinerețe spirituală. De altfel, la final, Mariana Nicolesco le-a dedicat eseuul său, înmânându-le textul înrămat în monturi de lux.

Creațiile celor doi maeștri s-au alăturat celor de George Enescu, Tiberiu Brediceanu, Mihail Jora, Tudor Ciortea, Sabin Drăgoi, Nicolae Bretan, Gheorghe Dima, Diamandi Gheciu, Theodor Rogalski, Ionel Perlea, Dinu Lipatti, Cornel Țăranu, Adrian Pop, Șerban Nichifor.

Inutil a nota că versurile au aparținut unor Mihai Eminescu, Lucian Blaga, Victor Eftimiu, Octavian Goga, Tudor Arghezi, Mariana Dumitrescu, Radu Boureanu, Ion Minulescu, Nicolae Labiș, Tristan Tzara, Carmen Sylva, dar și lui Clément Marot, Heinrich Heine, Arthur Rimbaud, alături de stihuri de proveniență populară.

Au fost adunate într-un buchet, bijuterii ale căror scintilații au adus adânci semnificații în comuniunea muzică-text.

Importantă mi s-a părut selecția acestor miniaturi lirice și modul de atribuire către tinerii artiști, ce a ținut cont de specificitățile scriiturilor vizavi de înzestrările vocal-interpretative. Fără dubiu este meritul Mariane Nicolesco, o specialistă în estetica vocală, în evidențierea raporturilor între darurile native ale vocaliștilor și sensurile sonurilor, ale slovelor.

Lângă soprana Mariana Nicolesco, suflul inspirator al tălmăcirilor, fiecare dintre cei prezenți pe podium, acompaniați de pianistul Alexandru Petrovici, au cântat piese de Valentin Gheorghiu și Carmen Petra-Basacopol. Numesc doar câteva: „Miez de noapte”, „Transfigurare”, „Melancolie”, „Târziu de toamnă”, „Inscripție pe o ușă”, „Pastel”, „Vin cocorii” (Valentin Gheorghiu) și „O lacrimă”, „Rugăciune”, „Peste vârfuri”, „Chiot”, „Scrisoare”, „Cântecul călătorului în toamnă” (Carmen Petra-Basacopol).

Vocile sopranelor Franciska și Brigitta Volsik s-au îngemănat armonios și în duo-uri („Ce te legeni, codrule?” – Bretan, „Acolo” – Nichifor), evidențiind lirismul afișat în solo-uri (Negrea, Drăgoi), iar soprana Loredana Aldea, deși în severă indispoziție, s-a dăruit paginilor de Silvestri și Ciortea. Cu inteligență în cânt și declamație s-a imersat excelentul bas de caracter Iustinian Zetea în lieduri de Diamandi Gheciu și Adrian Pop, după cum adâncă trăire a comunicat soprana Irina Băianț în Rogalski, Jora și Brediceanu, iar baritonul cu voce caldă și frumoasă Silviu Mihăilă a afișat o deosebită sensibilitate, ilustrată prin nuanțe de mezzoforte și piano, în lieduri de Enescu („Silence”), Perlea („Totenwacht”), Țăranu („Și dragostele noastre”). Mezzosoprana Florentina

Soare a cântat piese de Enescu și Dima, în timp ce tenorul cu înclinație eroică Adrian Dumitru a fost protagonistul unor partituri de Enescu, Lipatti și Pop.

Ca întotdeauna, intervențiile Mariane Nicolesco la finele unor lieduri au ținut diversificarea unor expresii, unor exprimări, pe care tinerii le-au reprodus cu aplicație, înțelegând rosturile didactice.

Însuflețitor a sunat în încheiere „Hora Unirii”, cântată de toți cei prezenți pe scenă și în sală, consfințind o serată specială, desfășurată într-o atmosferă de excepție.